

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ นิติทัณฑ์ประภาศ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓๗ - ๓๘/๒๕๕๔

วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔

เรื่อง การวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

ศาลล้มละลายกลาง (โดยสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้นำส่ง^(๑)) ส่งความเห็นของคู่ความ ในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) หมายเลขแดงที่ ๖๕๘/๒๕๕๓ ซึ่งโต้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ซึ่งศาลจะใช้บังคับแก่คดีดังกล่าว ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ มายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา วินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริงในคดีนี้มีว่า บริษัท บิ๊ก ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของ บริษัท ฯ ต่อศาลล้มละลายกลางมีใจความว่า ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เดิมใช้ชื่อว่าบริษัท บางใหญ่เรียลเอสเตท ฯ จำกัด ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๓๕ ผู้ร้องขอได้เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท บิ๊ก ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด มีนายดำรง รัตนแสงสกุลไทย และบุคคลอื่นอีก ๔ คน เป็นกรรมการ

ผู้ร้องขอเป็นหนี้เจ้าหนี้สถาบันการเงิน เจ้าหนี้การค้า เจ้าหนี้ค้าวัสดุก่อสร้าง เจ้าหนี้ผู้รับเหมาก่อสร้าง บริษัทเกี่ยวข้องกับผู้ร้องขอ และลูกค้าโครงการของผู้ร้องขอตามสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้าง โดยมีธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ที่สุดของผู้ร้องขอ ซึ่งมีหนี้ที่ผู้ร้องขอต้องรับผิดชอบต่อธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นเงินจำนวนกว่าร้อยละ ๕๐ ของจำนวนหนี้ทั้งหมดของผู้ร้องขอ รวมหนี้สินที่ผู้ร้องขอเป็นหนี้ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘๑๓,๘๓๖,๖๒๖.๓๖ บาท นอกจากนี้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๓ ผู้ร้องขอยังมีหนี้เงินที่ต้องชำระบุคคลอื่นๆ หลายรายคือหนี้ที่มีกับสถาบันการเงินอื่นๆ นอกจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวนเงิน ๔๒๓,๔๑๕,๔๖๑.๒๘ บาท

(๑) หนังสือนำส่งที่ ศย ๐๑๖/๑๘๐๓๔ ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๔

และ ๒,๕๐๐,๐๐๐ เหรียญสหรัฐอเมริกา รวมหนี้สินทั้งหมดของลูกหนี้ (ผู้ร้องขอ) เป็นจำนวนเงิน ๒,๓๖๒,๕๓๑,๒๐๑.๐๓ บาท

ผู้ร้องขอเห็นว่า หากผู้ร้องขอต้องปิดกิจการลงและนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาดก็จะได้เงินจากการขายทรัพย์สินน้อยกว่าจำนวนหนี้ที่มีกับเจ้าหนี้เป็นอย่างมาก อันจะทำให้เจ้าหนี้ส่วนใหญ่ของผู้ร้องขอได้รับความเสียหายมากกว่าได้รับชำระหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการหากมีการฟื้นฟูกิจการของผู้ร้องขอแล้วนำเงินมาชำระหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการแล้ว ซึ่งในกรณีเช่นนี้ เจ้าหนี้ของผู้ร้องขอก็จะได้รับประโยชน์สูงสุดมากกว่านำทรัพย์สินของผู้ร้องขอออกขายทอดตลาดเพื่อนำเงินมาชำระแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย

ศาลล้มละลายกลางพิจารณาแล้ว มีคำสั่งเมื่อวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๓ ให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ โดยตั้งบริษัท บิ๊ก ดีเวลลอปเม้นท์ แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้ทำแผน

ในวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๔ ที่ประชุมเจ้าหนี้ได้มีมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ต่อมาในวันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เจ้าหนี้รายที่ ๒๘๖ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ในกลุ่มที่ ๗ และเป็นผู้จองซื้อบ้านของบริษัทลูกหนี้ได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางมีใจความว่า เจ้าหนี้กลุ่ม ๗ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีเจ้าหนี้มากที่สุด แต่เจ้าหนี้กลุ่มนี้กลับไม่ได้รับความเป็นธรรมจากแผนฟื้นฟูกิจการ เพราะแผนดังกล่าวผู้ทำแผนได้จัดทำขึ้นโดยเอื้อประโยชน์แก่เจ้าหนี้กลุ่ม ๑ ซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายใหญ่ที่มีจำนวนหนี้มากที่สุด แต่เพียงรายเดียว รวมทั้งเจ้าหนี้กลุ่มสถาบันการเงินอื่นๆ ด้วย ซึ่งเจ้าหนี้เหล่านี้จะมีฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคมที่มีอำนาจต่อรองกับลูกหนี้หรือผู้ทำแผนได้และมีผลต่อการทำแผนฟื้นฟูกิจการได้ และเนื่องจากการลงมติรับแผนฟื้นฟูกิจการนั้นจะเกิดจากจำนวนมูลหนี้ที่ลูกหนี้เป็นหนี้อยู่ โดยไม่คำนวนจากจำนวนเจ้าหนี้ ดังนั้น หากเจ้าหนี้รายใดมีมูลหนี้เป็นจำนวนมาก ก็สามารถลงมติให้แผนฟื้นฟูกิจการผ่านหรือไม่ผ่านก็ได้ ถึงแม้จะมีเสียงเจ้าหนี้รายเดียวก็ตาม การลงมติรับแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวเป็นการปฏิบัติตามมาตรา ๕๐/๔๖ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย และตามข้อเท็จจริงในคดีนี้ เจ้าหนี้ไม่ก็รายที่ลงมติยอมรับแผน ฯ แต่ก็มีผลให้แผน ฯ ผ่านการลงมติของเจ้าหนี้ ซึ่งเป็นการเอื้อประโยชน์แก่เจ้าหนี้กลุ่มดังกล่าวเท่านั้น จึงไม่เป็นธรรมแก่เจ้าหนี้กลุ่มอื่นๆ ถึงแม้จะมีจำนวนเจ้าหนี้มากกว่าก็ตาม ดังนั้น มาตรา ๕๐/๔๖ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ นอกจากนี้ มาตรา ๕๐/๕๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นบทบัญญัติที่จำกัดอำนาจของศาลให้ต้องพิจารณารับแผนฟื้นฟูกิจการ หากแผนนั้นเข้าเงื่อนไขตามที่พระราชบัญญัติล้มละลายกำหนดอันเป็นการจำกัดดุลยพินิจของศาลที่ไม่อาจพิจารณาให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าหนี้ส่วนใหญ่แต่มีมูลหนี้น้อยกว่า

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้ร้องจึงเห็นว่าพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ในหมวดว่าด้วยกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ซึ่งเกี่ยวกับการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน โดยเฉพาะ การลงมติรับแผนและการพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการของศาล ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ จึงขอให้ศาลล้มละลายกลางส่งความเห็นดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ในประเด็นนี้เสียก่อน เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมของประชาชนและความสงบสุขของประชาชน โดยรวม

ต่อมา ศาลล้มละลายกลาง (โดยสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้นำส่ง^(๒)) ได้ส่งความเห็นของ คู่ความในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) หมายเลขแดงที่ ฟ. ๒๗/๒๕๕๓ ซึ่งโต้แย้งว่า มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่ศาล จะใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ มายัง ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริงในคดีนี้มีว่า บริษัท ไทยบาวเออร์ จำกัด ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการของบริษัทนี้ ต่อศาลล้มละลายกลางมีใจความว่า ผู้ร้องขอเป็นบริษัทจำกัดประกอบธุรกิจประเภทรับเหมาก่อสร้าง งานเจาะเสาเข็ม มีทุนจดทะเบียนเป็นเงิน ๒๒๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยเป็นทุนที่เรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว ตามงบดุล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ ผู้ร้องขอมีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น ๒,๖๑๕,๘๐๕,๕๐๐.๗๘ บาท แต่มีหนี้สินรวมทั้งสิ้น ๓,๕๔๕,๘๓๕,๗๓๐.๑๒ บาท จึงมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สิน ๘๒๖,๐๓๐,๒๒๕.๓๔ บาท ในขณะที่ยื่นคำร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการ ผู้ร้องขอมีสินทรัพย์ทั้งสิ้นประมาณ ๓,๗๕๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น ผู้ร้องจึงมีหนี้สินมากกว่าทรัพย์สินประมาณ ๑,๕๘๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ผู้ร้องขออุทธรณาการนครหลวงไทย จำกัด (มหาชน) ฟ้องเป็นคดีล้มละลายต่อศาลล้มละลายกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ ๒๐๕/๒๕๕๓ และขณะนี้คดีดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล หากผู้ร้องขอไม่ได้รับการช่วยเหลือฟื้นฟูกิจการอย่างจริงจัง และทันท่วงที ภาระหนี้สินล้นพ้นตัวของ ผู้ร้องขอจะมีมากขึ้น ซึ่งในที่สุดผู้ร้องขอจะต้องล้มละลายและจะเกิดความเสียหายอย่างใหญ่หลวงต่อ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ดังนั้น ผู้ร้องขอจึงขอให้ศาลมีคำสั่งรับคำร้องขอฟื้นฟูกิจการนี้ไว้เพื่อดำเนินการ และมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของผู้ร้องขอ

ศาลล้มละลายกลางนัดไต่สวนคำร้องขอแล้ว ไม่มีผู้ใดคัดค้าน จึงเห็นสมควรงดไต่สวน ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๑๐ วรรคสอง และมีคำสั่ง ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้และตั้งผู้ทำแผน

(๒) หนังสือนำส่งที่ ศย ๐๑๖/๒๗๖๓๐ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๔

ในวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๔ บริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) โดยบริษัท ทีพีไอ โพลีน จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายที่ ๓๘ ได้ยื่นคำร้องต่อศาลมีใจความว่า เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ ได้มีการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการของผู้ร้องขอ ในวันนั้นมีเจ้าหนี้มาร่วมประชุม ๔๕ ราย คิดเป็นจำนวนหนี้ที่มีสิทธิออกเสียง ๓,๘๕๗,๗๒๓,๕๐๗.๑๖ บาท และที่ประชุมเจ้าหนี้ได้มีมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้โดยเจ้าหนี้กลุ่ม ๑, ๒, ๓, ๕ และ ๖ มีมติพิเศษยอมรับแผนและแผนที่มีการแก้ไขในที่ประชุมเจ้าหนี้ทุกกลุ่มแล้ว มีเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผน ๑๕ ราย เป็นคะแนนเสียงหรือเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๓,๕๕๑,๕๒๓,๕๔๓.๒๕ บาท ผู้ร้องเห็นว่ามติของเจ้าหนี้ในที่ประชุมฟื้นฟูกิจการไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น แผนฟื้นฟูกิจการจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย การที่มติของที่ประชุมเจ้าหนี้เป็นไปตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ทำให้แผนฟื้นฟูกิจการลูกหนี้ผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้ด้วยคะแนนเสียงหรือจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้รายใหญ่ๆ เพียงไม่กี่รายเท่านั้น ขอกฎหมายตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ มาตรา ๕๐/๔๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ โดยมีเหตุผลว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญแห่งสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ นอกจากนี้ มาตรา ๕๐/๔๖ ยังแสดงให้เห็นได้ว่า เจ้าหนี้ทั้งหลายมีสิทธิไม่เท่าเทียมกัน กล่าวคือ เจ้าหนี้ที่มีจำนวนหนี้มาก แม้จะมีเพียงหนึ่งหรือสองคนก็สามารถที่จะมีมติพิเศษได้ การที่บทบัญญัติดังกล่าวให้ความสำคัญแก่จำนวนหนี้เป็นผลให้เจ้าหนี้ที่มีหนี้เป็นจำนวนเงินน้อยถูกจำกัดสิทธิโดยปริยาย ดังนั้น มาตรา ๕๐/๔๖ จึงขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๓๐

อนึ่ง ผู้ร้องเห็นว่า มาตรา ๕๐/๕๘ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งบัญญัติให้ศาลมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผนเมื่อศาลพิจารณาเห็นว่า (๑) แผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๕๐/๔๒ (๒) ข้อเสนอในแผนนั้นปฏิบัติต่อเจ้าหนี้กลุ่มเดียวกันอย่างเท่าเทียมกัน ฯลฯ ผู้ร้องเห็นว่ามาตรการดังกล่าวเป็นการจำกัดอำนาจในการพิจารณาและใช้ดุลยพินิจของศาลคือศาลต้องมีคำสั่งเห็นชอบด้วยแผน ถ้าแผนมีรายการครบถ้วนโดยไม่เปิดโอกาสให้ศาลใช้ดุลยพินิจหรือสอบสวนข้อเท็จจริงจากผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ เท่ากับว่าศาลไม่สามารถใช้ดุลยพินิจที่จะพิจารณาให้เกิดความเป็นธรรมกับเจ้าหนี้ที่มีมากกว่า

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นนี้ ผู้ร้องจึงขอให้ศาลส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

ต่อมา ศาลล้มละลายกลาง (โดยสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้นำส่ง^(๓)) ได้ส่งความเห็นของ คู่ความในคดีล้มละลาย (ฟื้นฟูกิจการ) หมายเลขแดงที่ ๕๑๒/๒๕๕๓ ซึ่งโต้แย้งว่า มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ มายังศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ

ข้อเท็จจริงในคดีนี้มีว่า บริษัท มีเดีย ออฟ มีเดียส์ จำกัด (มหาชน) ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟู กิจการของบริษัทนี้ต่อศาลล้มละลายกลางมีใจความว่า ผู้ร้องขอเป็นบริษัทจำกัด (มหาชน) ประกอบ ธุรกิจผลิตและจัดรายการโทรทัศน์และสื่อทุกประเภท ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ผู้ร้องขอเป็นหนี้ เจ้าหนี้ทั้งหลายเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๘๕๕,๑๖๐,๕๖๖ บาท แต่ขณะเดียวกันผู้ร้องมีสินทรัพย์หรือทรัพย์สิน ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ เงินสด และเงินฝากธนาคาร ฯลฯ มีมูลค่า ๗๖๖,๔๒๒,๕๘๕ บาท หากมีการบังคับทรัพย์สินของลูกหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ทั้งปวงแล้ว ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ ได้ครบถ้วน ซึ่งแสดงว่าลูกหนี้มีหนี้สินล้นพ้นตัว จึงมีเหตุโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะขอฟื้นฟูกิจการ

ศาลล้มละลายกลางพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของบริษัท มีเดีย ออฟ มีเดียส์ จำกัด (มหาชน) และตั้งบริษัท มีเดีย ออฟ มีเดียส์ จำกัด (มหาชน) เป็นผู้ทำแผนฟื้นฟู

ในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๕๔ กองทุนรวมเกมมาแคปิตอลซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายที่ ๑๔๒ ได้ยื่น คำร้องต่อศาลล้มละลายกลางมีใจความว่า ผู้ร้องเป็นนิติบุคคลประเภทกองทุนรวม จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งเพื่อซื้อและรับโอนสินทรัพย์ ของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่างๆ ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงการคลัง และไม่อาจฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินงานได้ และทรัพย์สินถูกนำออกขาย เพื่อชำระบัญชี โดยมีบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวมเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนผู้ร้อง

ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องขอชำระหนี้จากบริษัท มีเดีย ออฟ มีเดียส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งศาล ล้มละลายกลางได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ โดยผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายที่ ๑๔๒ ขอให้ลูกหนี้ชำระหนี้ ตามสัญญาเงินกู้เป็นต้นเงินจำนวน ๒๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ดอกเบี้ยเป็นเงิน ๑๖,๘๕๕,๐๑๒.๐๒ บาท

(๓) หนังสือโอนคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ศย ๐๖/๒๕๑๕๖ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๔

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๔๒,๘๕๕,๐๑๒.๐๒ บาท พร้อมทั้งดอกเบี้ยร้อยละ ๒๑ ต่อปี แต่ปรากฏว่าในแผนฟื้นฟูกิจการของผู้ทำแผนในส่วนของการชำระหนี้คืนผู้ร้องซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายที่ ๑๔๒ หลังจากปรับโครงสร้างหนี้แล้ว ผู้ทำแผนได้จัดให้ผู้ร้องเป็นเจ้าหนี้ในกลุ่ม ๑๒ โดยแยกออกจากกลุ่มเจ้าหนี้สถาบันการเงินซึ่งผู้ร้องเห็นว่าเป็นการจัดสรรการชำระหนี้โดยไม่มีความสุจริตใจและจงใจที่จะเอาเปรียบเจ้าหนี้รายที่ ๑๔๒ โดยการตั้งสมมติฐานเอาเองว่าลูกหนี้มีภาระหนี้ที่จะต้องรับผิดชอบต่อเจ้าหนี้รายนี้อยู่เพียงร้อยละ ๓๑.๓ ของหนี้เงินต้น ๒๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท ตามที่เจ้าหนี้ได้ยื่นขอรับชำระหนี้ไว้ ซึ่งคิดเป็นเงินเพียง ๘,๑๐๐,๐๐๐ บาท อีกทั้งยังจัดทำแผนปรับโครงสร้างหนี้หลังจากตั้งสมมติฐานโดยการปรับลดหนี้อีกร้อยละ ๒๕ ของจำนวนเงิน ๘,๑๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งจะทำให้เจ้าหนี้รายนี้ได้รับชำระหนี้คืนประมาณ ๖ ล้านบาทเศษ ซึ่งเป็นการบิดเบือนข้อเท็จจริง

นอกจากนี้ ผู้ร้องยังได้แย้งว่า พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ เพราะบทบัญญัติดังกล่าวเปิดโอกาสให้มีการจำกัดสิทธิของบุคคลและให้มีการเลือกปฏิบัติกับบุคคลต่างๆ ต่างกัน โดยที่ไม่ได้เข้าไปคุ้มครองขอบเขตแห่งสิทธิของบุคคล บทบัญญัตินี้ขัดต่อรัฐธรรมนูญอย่างชัดเจน ผู้ร้องจึงขอให้ศาลล้มละลายกลางส่งเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวซึ่งศาลจะใช้บังคับแก่คดี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญหรือไม่

พิจารณาแล้ว โดยที่ประเด็นตามคำร้องของผู้ร้องทั้งสามดังกล่าวข้างต้นเป็นอย่างเดียวกันคือ มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่ ดังนั้น จึงเห็นสมควรพิจารณาคำร้องทั้งสามรวมกัน

ในเบื้องต้นจะพิจารณาว่า เรื่องตามคำร้องทั้งสามอยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญหรือไม่ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ในการที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมาย บังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ และยังไม่มีความวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว และส่งความเห็นเช่นนั้นตามทางการเพื่อศาลรัฐธรรมนูญจะได้พิจารณาวินิจฉัย”

มาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ บัญญัติว่า “รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ บทบัญญัติใดของกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญนี้ บทบัญญัตินั้นเป็นอันใช้บังคับมิได้”

เมื่อพิจารณาบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง ประกอบมาตรา ๖ จะเห็นได้ว่าการเสนอเรื่องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๒๖๔ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) เป็นกรณีที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดบังคับแก่คดีที่กำลังพิจารณาอยู่

(๒) ศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นต้องด้วยมาตรา ๖ คือขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ และ

(๓) ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น

พิจารณาแล้ว เห็นว่า การส่งความเห็นของคู่ความในคดีดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง กล่าวคือเป็นกรณีที่ศาลจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยล้มละลายบังคับแก่คดี และคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ อีกทั้งยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ดังนั้น เรื่องตามคำร้องดังกล่าวจึงอยู่ในอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ

ประเด็นที่ผู้ร้องขอให้วินิจฉัยตามคำร้องทั้งสามมีว่า มาตรา ๕๐/๕๖ และมาตรา ๕๐/๕๘ ของพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๕๓ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ หรือไม่

พิจารณาแล้ว โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญได้วินิจฉัยไว้แล้วในคำวินิจฉัยที่ ๓๕ - ๓๖/๒๕๕๔ ว่า บทบัญญัติทั้งสองมาตราของพระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๔๘ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าวอีก

ด้วยเหตุนี้ จึงวินิจฉัยให้ยกคำร้อง

ศาสตราจารย์ ดร.อิสสระ นิตินันท์ประภาส

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ